

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de către avocatul Serghei Rașcov, în interesele companiei „WJ Holding Limited”,

la cererea depusă de avocatul Serghei Rașcov, în interesele companiei „WJ Holding Limited” cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine,

împotriva încheierii din 16 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a refuzat în primirea cererii depusă de avocatul Serghei Rașcov, în interesele companiei „WJ Holding Limited” privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj a Camerei Internaționale de Comerț din Paris nr. 21717/MHM din 06 iunie 2018, cu modificările conform actului adițional din 30 august 2018, cu eliberarea titlului executoriu în cauză privind încasarea sumelor,

*(Dosarul nr. 2r-93/24
NR. PIGD 2-23176568-01-2rci-14062024)*

Recurs respins, Curtea de Apel Chișinău corect a refuzat în primirea cererii privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine în temeiul art.169 alin.(1), lit.a și e) din Codul de procedură civilă.

Au examinat anterior cauza judecătoria:

Curtea de Apel Chișinău (Ion Secieru, Vitalie Cotorobai, Marina Anton)

18 iunie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de către avocatul Serghei Rașcov, în interesele companiei „WJ Holding Limited”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Oxana Parfeni,
Gheorghe Stratulat, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 03 iunie 2021, avocatul Rașcov Serghei acționând în interesele companiei „WJ Holding Limited”, a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere prin care a solicitat recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj a Camerei Internaționale de Comerț din Paris nr. 21717/MHM din 06 iunie 2018, cu modificările conform actului adițional din 30 august 2018, cu eliberarea titlului executoriu în cauză privind încasarea sumelor.

2. În motivare a indicat că prin hotărârea arbitrală s-a dispus încasarea din contul debitorilor Republica Moldovenească Nistreană, Președintele Republicii Moldovenești Nistrene, Ministrul Dezvoltării Economice a Republicii Moldovenești Nistrene în beneficiul solicitantei suma de 1 050 000,00 dolari SUA ca rambursare a prețului de achiziție pentru acțiunile SAD „Bender”, suma de 2 768 684,00 dolari SUA ca compensație pentru investițiile efectuate în decursul perioadei anilor 2003-2011, suma de 5 110 082,00 dolari SUA ca compensație pentru investițiile efectuate în decursul perioadei anilor 2012-2014 și suma 878 570,00 dolari SUA ce corespund penalității contractuale, sume adjudecate în baza contractului de vânzare-cumpărare a 100 % din pachetul de stat al SAD „Uzina de extragere uleiului din Bender”, încheiat între compania din Cipru „WJ Holding Limited”, în calitate de cumpărător și Ministerul Economiei al Republicii Moldovenești Nistrene, în baza căreia s-a adresat cu pretențiile în fața arbitrajului.

3. Prin încheierea din 07 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a refuzat primirea cererii înaintate de avocatul Serghei Rașcov în interesele companiei „WJ Holding Limited” privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj a Camerei Internaționale de Comerț din Paris nr.21717/MHM din 06 iunie 2018, cu modificările conform actului adițional din 30 august 2018, cu eliberarea titlului executoriu în cauză privind încasarea sumelor.

4. Prin decizia din 08 septembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de avocatul Rașcov Serghei în interesele companiei „WJ Holding Limited”. S-a casat încheierea din 07 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar cererea privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a

hotărârii arbitrale străine, și s-a trimis la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinare în același complet de judecată.

5. Prin încheierea din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a refuzat primirea cererii înaintate de avocatul Serghei Rașcov în interesele companiei „WJ Holding Limited” privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj a Camerei Internaționale de Comerț din Paris nr.21717/MHM din 06 iunie 2018, cu modificările conform actului adițional din 30 august 2018, cu eliberarea titlului executoriu în cauză privind încasarea sumelor.

6. Prin decizia din 04 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de avocatul Rașcov Serghei în numele și interesele companiei „WJ Holding Limited”. S-a casat încheierea din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar cererea privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine, și s-a trimis la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinare în același complet de judecată.

7. Prin încheierea din 03 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a refuzat primirea cererii înaintate de avocatul Serghei Rașcov în interesele companiei „WJ Holding Limited” privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj a Camerei Internaționale de Comerț din Paris nr.21717/MHM din 06 iunie 2018, cu modificările conform actului adițional din 30 august 2018, cu eliberarea titlului executoriu în cauză privind încasarea sumelor.

8. Prin decizia din 21 septembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de avocatul Serghei Rașcov în interesele companiei „WJ Holding Limited”. S-a casat încheierea din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar cererea privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine s-a trimis la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinare în același complet de judecată.

9. Prin încheierea din 16 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a refuzat primirea cererii înaintate de avocatul Rașcov Serghei, în interesele companiei „WJ Holding Limited” privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj a Camerei Internaționale de Comerț din Paris nr.21717/MHM din 06 iunie 2018, cu modificările conform actului adițional din 30 august 2018, cu eliberarea titlului executoriu în cauză privind încasarea sumelor.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

10. La 14 februarie 2024, avocatul Serghei Rașcov, acționând în interesele companiei „WJ Holding Limited” a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 16 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, soluționând prin decizie acceptarea cererii spre examinare.

11. În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu soluția instanței de apel, o consideră ilegală, normele de drept fiind aplicate eronat, deoarece în sensul articolelor articolelor 467-476 din Codul de procedură civilă, instanța de apel urma să verifice existența temeiurilor de recunoaștere sau lipsa temeiurilor de refuz a recunoașterii și executării hotărârii arbitrale străine și nicidecum să refuze în primire cererii.

11.1.A mai menționat că instanța de apel în mod eronat aplică prevederile art. 12 alin.(3) din Codul de procedură civilă și este de neînțeles concluzia inexistenței normei de drept care să reglementeze raportul în cauză, dat fiind faptul că speței se aplică Convenția privind recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale, adoptată la New York la 10 iunie 1958, art. 467-476 din Codul de procedură civilă și Legea privind arbitrajul comercial internațional nr.24 din 22 februarie 2008.

11.2. Subsecvent, a menționat faptul că pornind de la prevederile Constituției RM din 29 iulie 1994 și anume art. 110 alin. (2), localităților din stînga Nistrului le pot fi atribuite forme și condiții speciale de autonomie în conformitate cu statutul special adoptat prin lege organică.

11.3. De asemenea a menționat că potrivit Legii organice cu privire la prevederile de bază ale statutului juridic special al localităților din stînga Nistrului (Transnistria) nr. 173/2005, art.3, în componența Republicii Moldova se va constitui unitatea teritorială autonomă cu statut juridic special Transnistria. Transnistria este parte componentă inalienabilă a Republicii Moldova și, în limita împuternicirilor stabilite de Constituția și alte legi ale Republicii Moldova, soluționează problemele date în competența ei.

11.4. Drept urmare, a susținut că prin refuzul de a primi spre examinare cererea privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine instanța a încălcat dreptul la un proces echitabil și legea aplicabilă speței.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

12. Art. 425 din Codul de procedură civilă, reglementează că:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

13. Așadar, cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea contestată la 16 noiembrie 2023 (f.d.205/213, vol.I).

14. Potrivit extrasului din poșta electronică de expediție a actului judecătoresc din 02 februarie 2024, ora 16:42, Curtea de Apel Chișinău a remis la adresa electronică a avocatului Serghei Rașcov, care acționează în numele și interesele companiei „WJ Holding Limited”, e-mail: wjgrainmd@mail.ru, copia încheierii din 16 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 214, vol.I).

15. Prin urmare, recursul declarat la 14 februarie 2024, de către avocatul Serghei Rașcov, care acționează în numele și interesele companiei „WJ Holding Limited”, împotriva încheierii din 16 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, se consideră ca fiind declarat în termenul legal stabilit de lege.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

16. Art. 1 alin.(1) din Codul de procedură civilă, reglementează că:

„Procedura de judecare a cauzelor civile în instanțele judecătorești de drept comun este stabilită de Constituția Republicii Moldova, de hotărârile și deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului, de hotărârile Curții Constituționale, de prezentul cod și de alte legi organice. Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispozițiilor fundamentale ale Constituției Republicii Moldova și prezentului cod.”

17. Art.7 alin.(1). (3) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„(1) Instanța judecătorească intentează procesul civil la cererea persoanei care revendică apărarea unui drept al său încălcat sau contestat, libertății ori a unui interes legitim.”

(3) La intentarea proceselor de judecare a litigiilor de drept (procedura contencioasă), se depune cerere de chemare în judecată, iar în cauzele necontencioase, se depune cerere.”

18. Art.9 alin.(1) din Codul de procedura civilă, stabilește că:

„(1) Instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sînt stabilite de prezentul cod și de alte legi.”

19. Art.12 alin.(3) din Codul de procedură civilă, stabilește că:

„În cazul inexistenței normei de drept, care să reglementeze raportul litigios, instanța judecătorească aplică norma de drept care reglementează raporturi similare (analogia legii), iar în lipsa unei astfel de norme, se conduce de principiile de drept și de sensul legislației în vigoare (analogia dreptului). Nu se admite aplicarea prin analogie a normei de drept care derogă de la dispozițiile generale, restrânge drepturi sau stabilește sancțiuni suplimentare.”

20. Art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„(1) Disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.”

21. Art.169 alin.(1) lit. e) din Codul de procedură civilă, reglementează că:

„(1) Judecătorul refuză să primească cererea de chemare în judecată dacă:

e) reclamantului și/sau pârâtului îi lipsește capacitatea de folosință, cu excepția cazurilor prevăzute la art.59 alin.(2).”

22. Art. 57 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„(1) Capacitatea de a avea drepturi și obligații procedurale civile (capacitatea de folosință a drepturilor procedurale civile) este recunoscută în măsură egală tuturor persoanelor fizice și organizațiilor care se bucură, conform legii, de dreptul adresării în judecată pentru apărarea drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime.

(2) Lipsa capacității procesuale de folosință poate fi invocată în orice fază a procesului. Actele de procedură îndeplinite de persoana lipsită de capacitatea de folosință sunt nule.

23. Art. 58 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că:

„Capacitatea de a-și exercita în volum deplin, personal sau printr-un reprezentant drepturile și obligațiile procedurale în judecată (capacitatea de exercițiu al drepturilor procedurale civile) o au persoanele fizice de la vârsta de 18 ani, precum și persoanele juridice, iar în cazurile prevăzute de lege, entitățile care nu au personalitate juridică, dar dispun de organe de conducere proprii.”

24. Art. 59 alin. (1)-(2) din Codul de procedură civilă, menționează că:

„(1) Parte în proces (reclamant sau pârât) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios.

(2) În cazurile prevăzute de lege, pot fi parte în proces asociațiile și societățile care nu au personalitate juridică, dar care dispun de organe de conducere proprii.”

25. Art.468 din Codul de procedură civilă, statuează că:

„Hotărârea judecătorească străină care nu a fost executată benevol poate fi pusă în executare pe teritoriul Republicii Moldova, la cererea creditorului, în temeiul încuviințării date de instanța judecătorească în a cărei circumscripție urmează să se efectueze executarea.”

26. Art. 470 alin. (1) din Codul de procedură civilă, reglementează că:

„Cererea de recunoaștere a hotărârii judecătorești străine se examinează în ședință de judecată, cu înștiințarea legală a debitorului despre locul, data și ora examinării. Neprezentarea din motive neîntemeiate a debitorului citat legal nu împiedică examinarea cererii.”

27. Art. 472¹ alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„Cererea de recunoaștere și executare a hotărârii arbitrale străine se prezintă curții de apel în a cărei circumscripție se află domiciliul/reședința sau sediul părții împotriva căreia este invocată hotărârea arbitrală străină, iar în cazul în care aceasta nu are domiciliul/reședința sau sediul în Republica Moldova ori domiciliul/reședința sau sediul acesteia nu sunt cunoscute – curții de apel în a cărei circumscripție sunt situate bunurile acesteia”.

28. Art. 475 din Codul de procedură civilă, reglementează că:

(1) În sensul prezentului capitol, o hotărîre arbitrală este considerată ca fiind străină dacă: a) este pronunțată pe teritoriul unui stat străin; sau b) este emisă pe teritoriul Republicii Moldova, dar legea aplicată procedurii arbitrale este a unui stat străin.

(2) Poate fi recunoscută și executată în Republica Moldova o hotărîre arbitrală străină emisă, în conformitate cu o convenție arbitrală, pe teritoriul unui stat străin care este parte la Convenția privind recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine, adoptată la New York la 10 iunie 1958, precum și o hotărîre arbitrală străină ale cărei recunoaștere și executare sînt reglementate fie prin tratatul internațional la care Republica Moldova este parte, fie în baza principiului reciprocității în ceea ce privește efectele hotărîrii arbitrale străine.

(3) Partea care invocă o hotărîre arbitrală străină poate solicita: a) recunoașterea și executarea silită a hotărîrii arbitrale străine; sau b) doar recunoașterea hotărîrii arbitrale străine pentru a invoca autoritatea de lucru judecat, fără a avea dreptul de executare ulterioară a hotărîrii recunoscute.

29. Art.475¹ din Codul de procedură civilă, stabilește că:

(1) Cererea de recunoaștere și executare a hotărîrii arbitrale străine se prezintă curții de apel în a cărei circumscripție se află domiciliul/reședința sau sediul părții împotriva căreia este invocată hotărîrea arbitrală străină, iar în cazul în care aceasta nu are domiciliul/reședința sau sediul în Republica Moldova ori domiciliul/reședința sau sediul acesteia nu sînt cunoscute – curții de apel în a cărei circumscripție sînt situate bunurile acesteia.

(2) În cererea de recunoaștere și executare a hotărîrii arbitrale străine se indică: a) numele sau denumirea solicitantului ori a reprezentantului său, dacă cererea este depusă de către acesta, domiciliul/reședința sau sediul, după caz; b) numele sau denumirea părții împotriva căreia este invocată hotărîrea arbitrală străină, domiciliul/reședința sau sediul, după caz; c) data la care hotărîrea arbitrală străină a devenit executorie pentru părți, dacă aceasta nu rezultă din textul hotărîrii. Cererea poate conține și alte informații, inclusiv numerele de telefon și fax, adrese ale poștei electronice, dacă acestea sînt necesare pentru examinarea corectă și la timp a cauzei.

(3) La cererea de recunoaștere și executare a hotărîrii arbitrale străine se anexează: a) originalul hotărîrii arbitrale sau o copie de pe aceasta legalizată în modul stabilit; b) originalul convenției arbitrale sau o copie de pe aceasta legalizată în modul stabilit; c) adițional, în caz de necesitate, se va prezenta o declarație pe propria răspundere privind faptul dacă și în ce măsură hotărîrea arbitrală a fost executată.

30. Art. 1 alin.(1)-(3) din Convenția privind recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine, adoptată la New York la 10 iunie 1958, prevede că:

(1) Prezenta Convenție se aplică recunoașterii și executării sentințelor arbitrale date pe teritoriul unui alt Stat, decît acela unde se cere recunoașterea și executarea sentințelor și rezultate din diferende între persoane fizice sau juridice. Ea se aplică, de asemenea, sentințelor arbitrale care nu sînt considerate ca sentințe naționale în Statul unde este cerută recunoașterea și executarea lor.

(2) Prin „sentințe arbitrale” se înțeleg nu numai sentințele date de către arbitri numiți pentru cazuri determinate, ci de asemenea și acelea care sînt date de către organe de arbitraj permanente cărora părțile li s-au supus.

(3) În momentul semnării sau ratificării prezentei Convenții, aderării la ea sau notificării de extindere prevăzute la articolul X, orice Stat va putea, pe bază de reciprocitate, sa declare ca va aplica Convenția numai la recunoașterea și executarea sentințelor date pe teritoriul unui alt Stat contractant. El va putea, de asemenea, sa declare ca va aplica Convenția numai la diferendele rezultate din raporturi de drept, contractuale sau necontractuale, care sînt considerate comerciale de către legea sa națională.”

31. Art.3 din Convenția privind recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine, adoptată la New York la 10 iunie 1958, statuează că:

„Fiecare din Statele contractante va recunoaște autoritatea unei sentințe arbitrale și va acorda executarea acestei sentințe conform regulilor de procedura în vigoare pe teritoriul unde sentinta este invocată în condițiile stabilite în articolele următoare. Pentru recunoașterea sau executarea sentințelor arbitrale cărora se aplică prezenta Convenție nu vor fi impuse condițiuni mult mai riguroase, nici cheltuieli de judecată mult mai ridicate, decît acelea care sînt impuse pentru recunoașterea sau executarea sentințelor arbitrale naționale.”

32. Art.5 alin.(1)-(2) din Convenția privind recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine, adoptată la New York la 10 iunie 1958, stabilește că:

(1) Recunoașterea și executarea sentinței nu vor fi refuzate, la cererea părții contra căreia ea este invocată, decât dacă aceasta face dovada în fața autorității competente a tarii unde recunoașterea și executarea sînt cerute: a) ca părțile la convenția amintită în articolul II, erau, în virtutea legii aplicabilă lor, lovite de o incapacitate, sau ca convenția menționată nu este valabilă în virtutea legii căreia părțile au subordonat-o, sau în lipsa unor indicații în acest sens, în virtutea legii tarii în care sentința a fost data; sau b) ca partea împotriva căreia este invocată sentința nu a fost informată în mod convenit despre desemnarea arbitrilor sau despre procedura de arbitraj, sau ca i-a fost imposibil, pentru un alt motiv, să-și pună în valoare mijloacele sale de apărare; sau c) ca sentința se referă la un diferend nementionat în compromis, sau care nu intră în prevederile clauzei compromisorii, sau ca ele conțin hotărîri care depășesc prevederile compromisului, sau ale clauzei compromisorii; totuși, dacă dispozițiile sentinței care au legătură cu problemele supuse arbitrajului pot fi disjuncte de cele care au legătură cu probleme care nu sînt supuse arbitrajului, primele pot fi recunoscute și executate; sau d) ca constituirea tribunalului arbitral sau procedura de arbitraj nu a fost conformă cu convenția părților, sau, în lipsa de convenție, ca ea nu a fost conformă cu legea tarii în care a avut loc arbitrajul; sau e) ca sentința nu a devenit încă obligatorie pentru părți sau a fost anulată sau suspendată de o autoritate competentă a tarii în care, sau după legea căreia, a fost data sentința.

(2) Recunoașterea și executarea unei sentințe arbitrale vor putea fi, de asemenea, refuzate dacă autoritatea competentă a tarii în care se cere recunoașterea și executarea constata: a) ca în conformitate cu legea acestei tari obiectul diferendului nu este susceptibil a fi reglementat pe calea arbitrajului; sau b) ca recunoașterea sau executarea sentinței ar fi contrară ordinii publice a acestei tari.”

33. Art.424 alin.(2) din Codul de procedură civilă, statuează că:

„(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

34. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, stabilește că:

„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

35. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, reglementează că:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:

a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

36. Art.428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„Decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

37. Examinând cererea de recurs, prin prisma argumentelor invocate de către recurent și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

consideră că recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins, din următoarele considerente.

38. Recapitulând esența problemei de procedură adusă în instanța de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că prin hotărârea Curții de Arbitraj a Camerei Internaționale de Comerț din Paris, Franța nr. 21717/MHM din 06 iunie 2018 s-a încasat din contul Republicii Moldovenească Nistreană în beneficiul „WJ Holding Limited” Cipru suma de 1 050 000 dolari SUA cu titlu de rambursare a prețului de achiziție pentru acțiunile SAD „Bender”, suma de 2 768 684,00 dolari SUA cu titlu de compensație pentru investițiile efectuate în decursul perioadei anilor 2003-2011, suma de 5 110 082,00 dolari SUA cu titlu de compensație pentru investițiile efectuate în decursul perioadei anilor 2012-2014, și suma de 878570 dolari SUA cu titlu de penalitate contractuală.

39. Sumele respective au fost încasate ca urmare a neexecutării contractului de vânzare-cumpărare a 100 % din pachetul de stat al SAD „Uzina de extragere uleiului din Bender”, încheiat între compania din Cipru „WJ Holding Limited”, în calitate de cumpărător și Ministerul Economiei al Republicii Moldovenești Nistrene.

40. Curtea de Apel Chișinău, analizând cererea depusă de avocatul Serghei Rașcov în numele și interesele companiei „WJ Holding Limited” cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj a Camerei Internaționale de Comerț din Paris nr. 21717/MHM din 06 iunie 2018 a refuzat primirea cererii, în temeiul art.169 alin. (1) lit.e) din Codul de procedură civilă.

41. Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că aceasta este adoptată în conformitate cu normele Codului de procedură civilă, care reglementează acțiunile instanței la faza respectivă a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la primirea cererii de recunoaștere și încuviințare a executării silite a hotărârii arbitrale străine.

42. În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a notat că reieșind din dispozițiile normelor legale citate la capitolul legislația relevantă, se deduce că recunoașterea hotărârii arbitrale străine constituie operațiunea de constatare a existenței și de acceptare a efectelor unei hotărâri arbitrale străine, respectiv atribuirea autorității de lucru judecat, ce exclude rejudecarea aceluiași caz, conform procedurilor interne, iar recunoașterea executării acesteia constă în atribuirea hotărârii arbitrale străine a caracterului executoriu pe teritoriul Republicii Moldova.

43. Totodată, Legea națională diferențiază solicitările de recunoaștere a hotărârilor arbitrale străine în dependență de efectele acestor solicitări în recunoașterea hotărârii arbitrale străine pentru a invoca autoritatea de lucru judecat, fără a avea dreptul de executare ulterioară a hotărârii recunoscute și

recunoașterea și executarea silită a hotărârii arbitrale străine, opțiune selectată de petiționari la înaintarea cererii în prezenta cauză.

44. La fel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că cererea de recunoaștere și executare a hotărârii arbitrale străine se examinează în ședință judiciară, cu audierea creditorului și debitorului, instanța fiind îndreptățită să ceară acestora explicații, fapte ce denotă că instanța are obligația de a primi pe rol cererea de recunoaștere și executare a hotărârii arbitrale străine doar în cazul în care aceasta corespunde exigențelor legale. Or, concluzie rezidă și din prevederile art.475¹ alin.(1) din Codul de procedură civilă enunțat la pct.29 din prezenta încheiere.

45. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de remarcat faptul că pentru a pretinde instanțelor naționale dreptul de examinare a cererii de recunoaștere și executare a hotărârii arbitrale străine petiționarii au obligația de a dovedi că partea împotriva căruia este îndreptățită hotărârea arbitrală are domiciliu/reședința sau sediul pe teritoriul Republicii Moldova sau că dispune de bunuri pe teritoriul țării, precum și dacă debitorul dispune de capacitatea de exercițiu.

46. Sub acest aspect, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că la caz, atât convenția arbitrală, cât și hotărârea arbitrală străină a cărei recunoaștere și executare se solicită este îndreptată împotriva Republicii Moldovenești Nistrene, Președintelui Republicii Moldovenești Nistrene și Ministrului Dezvoltării Economice al Republicii Moldovenești Nistrene.

47. Suplimentar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că potrivit art.1 alin.(1)-(3) din Constituția RM, Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil. Forma de guvernământ a statului este Republica. Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

48. În aceeași ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că art.2 din Constituția RM, statuează că suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție. Nici o persoană particulară, nici o parte din popor, nici un grup social, nici un partid politic sau o altă formațiune obștească nu poate exercita puterea de stat în nume propriu. Uzurparea puterii de stat constituie cea mai gravă crimă împotriva poporului.

49. Iar, potrivit dispozițiilor art.3 alin.(1) și (2) din Constituția RM, teritoriul Republicii Moldova este inalienabil. Frontierele țării sînt consfințite prin lege organică, respectându-se principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, motiv din care pretinsa Republică Moldovenească

Nistreană și alte autorități autoproclemate nu dețin calitatea de subiect de drept, susceptibil de a avea calitate de parte în proces.

50. Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția Curții de Apel Chișinău privind refuzarea în primire a cererii înaintate de avocatul Rașcov Serghei în numele companiei „WJ Holding Limited” privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj a Camerei Internaționale de Comerț din Paris nr.21717/MHM din 06 iunie 2018, cu modificările conform actului adițional din 30 august 2018, cu eliberarea titlului executoriu în cauză privind încasarea sumelor. Or, acceptarea spre examinare a cererii înaintate cu privire la recunoașterea și executarea hotărârii arbitrale străine în privința Republicii Moldovenești Nistrene, Președintelui Republicii Moldovenești Nistrene și Ministrului Dezvoltării Economice al Republicii Moldovenești Nistrene, inclusiv citarea acestora, va constitui, de fapt, o recunoaștere a capacității acestora de exercițiu și folosință în drepturi procedurale, ce contravine exigențelor Legii supreme.

51. Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 16 noiembrie 2023 corect a statuat că persoanele indicate în calitate de debitori de către solicitant, precum și regiunea autoproclemată Republica Moldovenească Nistreană, nu dețin calitatea de subiect de drept atât în raport cu autoritățile naționale cât și cu alte entități, cum ar fi instanțele de arbitraj internațional, fiind reliefate prin prisma Constituției Republicii Moldova ca fiind autoproclemat și separatist, respectiv anticonstituționale, autoritatea acestora și legalitatea activității lor nefiind recunoscută nici de autoritățile Republicii Moldova, nici pe plan internațional ca fiind legal constituite.

52. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție trage concluzia că Curtea de Apel Chișinău corect a constatat că în speță autoritățile autoproclemate și neconstituționale, precum și însăși regiunea autoproclemată Republica Moldovenească Nistreană, în fraudă suveranității naționale, desemnați cu titlu de pârâți-debitori prin hotărârea arbitrală a cărei recunoaștere și executare se solicită, nefiind recunoscute, nu pot deține capacitate de folosință a drepturilor procedurale civile, iar pricina nu poate fi examinată în contextul în care recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale invocate contravine ordinii constituționale a Republicii Moldova, concluzie valabilă și în privința convenției arbitrale ce a stat la baza emiterii hotărârii arbitrale vizate, părțile acesteia din partea pretinsului vânzător, în condițiile reglementărilor legislative a Republicii Moldova, având lipsă calitatea de subiect de drept.

53. Sub acest aspect, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că actele juridice contrare ordinii constituționale nu sunt opozabile instanțelor de judecată naționale care în activitatea judecătorească se conduc de Constituție în calitate de Lege fundamentală.

54. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că omisiunea legiuitorului de a specifica expres la capitolul primirii cererii de recunoaștere și executare a hotărârii arbitrale străine a soluțiilor ce urmează a fi adoptate în cazul necorespunderii cererii respective exigențelor legale, inclusiv, Legii supreme, acest fapt nu poate fi opozabil instanței de judecată în condițiile în care aceasta a constatat la etapa examinării întrunirii condițiilor de primire a cererii respective inadmisibilitatea examinării acesteia pe motivul îndreptării acesteia împotriva unor persoane, care nu dispun nici de capacitate de folosință în drepturi procedurale, nici de capacitate de exercițiu în aceste drepturi, iar acționarea în contradictoriu cu Constituția Republicii Moldova, respectiv primirea cererii, înștiințarea părților și audierea acestora ar putea fi interpretată ca fiind un act anticonstituțional de recunoaștere că „debitorii” dispun de capacitățile necesare pentru a deține calitate procedurală în cadrul unui proces de judecată civil.

55. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că Curtea de Apel Chișinău corect a reținut că prezenta speță nu vizează doar situația de recunoaștere a unei hotărâri arbitrale străine și de încuviințare a executării silite a acesteia pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv în regiunea din stânga Nistrului, aflată sub regim anticonstituțional de control, ci și presupune executarea acestei hotărâri arbitrale străine în privința unor subiecți anticonstituționali, respectiv, recunoașterea capacității acestora de folosință și de exercițiu în drepturi procedurale, ce ar constitui o legiferare indirectă a acestora, ce va fi realizat inclusiv prin citarea acestora și iminenta audiere a reprezentanților săi, fapt inadmisibil în contextul normelor citate supra și în contextul în care în temeiul art. 12 al Legii nr.544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, judecătorii își asumă obligația de a respecta Constituția și legile țării, iar în cazul dat lipsa normei procedurale ce ar permite realizarea acțiunii procedurale vizate nu justifică încălcarea Legii supreme.

56. Sintetizând cele reliefate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă corectitudinea concluziei Curții de Apel Chișinău de a refuza în primirea cererii înaintate de avocatul Rașcov Serghei în numele companiei „WJ Holding Limited” privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj a Camerei Internaționale de Comerț din Paris nr. 21717/MHM din 06 iunie 2018, cu modificările conform actului adițional din 30 august 2018, cu eliberarea titlului executoriu în cauză privind încasarea sumelor pe motiv că aceasta este îndreptată împotriva debitorilor cărora le lipsește capacitatea de folosință și exercițiu în drepturi procedurale, în temeiul art.169 alin.(1), lit. e) din Codul de procedură civilă, enunțat la pct.21, din prezenta încheiere.

57. Distinct de cele menționate mai sus, având în susținere jurisprudența CEDO și anume cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995, unde Curtea a menționat că „...art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei

decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în cererea de recurs în sensul celor descrise.

58. Din considerentele redate și având în vedere faptul că, încheierea Curții de Apel Chișinău este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Rașcov Serghei, în interesele companiei „WJ Holding Limited”, și de a menține încheierea din 16 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

59. În conformitate cu art. 424 alin.(3), art.427, art. 428 alin.(1) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de avocatul Rașcov Serghei, în interesele companiei „WJ Holding Limited”.

Menține încheierea din 16 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea înaintată de avocatul Serghei Rașcov în interesele companiei „WJ Holding Limited” privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat